

(слайд 1)

„ПАРАЛЕЛНИ СЪПКИ, ПАРАЛЕЛНИ ПРОСТРАНСТВА“ Образователна платформа за съвременно изкуство

(слайд 2)

ХУДОЖЕСТВЕНО ОВЛАДЯВАНЕ НА ПРОСТРАНСТВОТО

(слайд 3) В настоящата тема се стремим да обхванем и класифицираме основните „художествени механизми“, които художниците използват за намеси и овладяване на заобикалящото ни физическо пространство. Класификацията обхваща преди всичко концептуалните форми, извън параметрите на класическите образци на скулптурата, архитектурните ансамбли и декоративно-приложните изкуства, в чиито формални характеристики влиза тримерното пространство. Термините, които ще употребим, за да означим тези форми са *художествени инсталации и конструкции*.

Под художествена **инсталация** разбираме *трансформиране на пространство чрез ситуиране на два или повече материални обекта с концептуална връзка помежду си*. **Пространството** в тези случаи е самостоятелен елемент, а често и изходна точка за произведението. Това е ключова разлика, отделяща *инсталациите* от *скулптурите* и *художествените обекти*, които в общия случай съществуват самостоятелно, без значение къде са поставени.

Художествените конструкции са вид инсталации, при които пространството се овладява физически и естетически посредством конструктивно свързани елементи.

Представените по-долу класификации на отделните типове художествено овладяване на пространството са: **по място** и **по материален посредник**.

(слайд 4) Класификацията **по място** е свързана със средата в която се реализира работата. Най-общо подобни произведения могат да се осъществяват на открито – (слайд 5) в **природна среда** и (слайд 6) в **градска среда**, както и на закрито – (слайд 7) в **интериорни пространства** (обикновено галерии, музеи и културни центрове). Интервенциите на открито имат пряка връзка с проявите на *лендарта* и *уличното изкуство*.

(слайд 8) Класификацията **по материален посредник** разглежда физическите компоненти, които художниците използват за своите артистични намеси. Съвсем условно можем да разграничим три основни групи. В първата се включват **готови обекти** и предмети, взети директно от природата или от бита. Тук можем да причислим както **природни материали**, (слайд 9) като камъни, клони, пръст, листа и др., така и **предмети от ежедневието** (слайд 10) – бутилки, столове, дрехи, техника, битови отпадъци и т. н. Художниците използват тези материали, като променят контекста на съществуването и употребата им. Подобни приложения се свързват с термина „**редимейд**“ (готово-направено).

(слайд 11) Следващата група сме нарекли **фабрични материали**. Това са компоненти с определени формални или конструктивни характеристики, често специално изработени за целите на произведенията. Характерни примери могат да се открият в областта на *минималарта*.

(слайд 12) Третата група са **нематериалните компоненти**, като *светлина*, (слайд 13) *звук*, (слайд 14) *мултимедийни прожекции* и др., за които е необходимо използването на специфично техническо оборудване.